

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації творів мистецтва

Кваліфікаційна робота

бакалавра

з теми: **«МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА
НА ГУРТКОВИХ ЗАНЯТТЯХ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Студентки 4 курсу ОМх1-В20 групи,
спеціальності 014 Середня освіта
(Образотворче мистецтво)

Плінгей Валерії Валеріївни

Керівник: **А.Г. Бренюк**,
кандидат мистецтвознавства,
старший викладач кафедри

Кам'янець-Подільський – 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА РІДНОГО КРАЮ.....	5
1.1 Загальні історичні та теоретичні аспекти розвитку графічного мистецтва.....	5
1.2 Становлення та формування осередку графічного мистецтва Кам'янецьчини.....	19
1.3 Художньо-педагогічна діяльність представників графічної школи мистецтва.....	31
1.4 Техніки реалізації художніх концепцій митців-графіків.....	38
РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ Й МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС.....	
2.1 Сучасні тенденції та перспективи розвитку графічного мистецтва в освіті	
2.2 Психолого-педагогічні аспекти розвитку творчих здібностей учнів через використання графічного мистецтва	
2.3 Методичні особливості й сучасні засоби художньо-графічної підготовки педагогів до проведення гурткових занять.....	
2.4 Розробка навчальних програм і матеріалів з використанням традиційних й впровадженням інноваційних методик викладання.	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТКИ.....	

ВСТУП

Актуальність теми. Впровадження графічного мистецтва на гурткових заняттях у закладах освіти є надзвичайно актуальною темою з кількох причин.

По-перше, графічне мистецтво відіграє ключову роль у розвитку творчих та художніх здібностей учнів та педагогів. Воно сприяє формуванню уяви, естетичного сприйняття, а також розвитку дрібної моторики та креативного мислення. В процесі навчання досліджується історія та культура світу чи певного регіону, розширюються межі пізнання. В умовах сучасної освіти, де все більше уваги приділяється всебічному розвитку особистості, графічне мистецтво може стати важливим інструментом для досягнення цієї мети.

По-друге, сучасні технології відкривають нові можливості для викладання графічного мистецтва. Використання цифрових інструментів, таких як комп'ютерна графіка та віртуальне малювання, дозволяє урізноманітнити методики викладання та зробити навчальний процес більш цікавим і доступним для учнів. Це також сприяє розвитку цифрових компетенцій, які є важливими в сучасному інформаційному суспільстві.

По-третє, позаурочна діяльність, зокрема гурткові заняття, має великий потенціал для розвитку індивідуальних здібностей учнів. Гуртки з графічного мистецтва можуть стати платформою для самовираження, розкриття талантів та реалізації творчих ідей учнів. Вони також сприятимуть соціалізації, співпраці та формуванню нових навичок роботи в команді.

Крім того, інтеграція графічного мистецтва з іншими навчальними предметами може зробити освітній процес більш комплексним та міждисциплінарним. Це допоможе учням краще засвоїти матеріал, розширити свій кругозір та розвинути мислення.

Таким чином, дослідження методик впровадження графічного мистецтва на гурткових заняттях у закладах освіти є надзвичайно важливим для вдосконалення освітнього процесу, для підвищення його якості та розвитку знань, умінь та навичок сучасного покоління.

Мета роботи – проаналізувати наявні педагогічні стратегії та методики впровадження графічного мистецтва на гурткових заняттях у закладах освіти. Робота спрямована задля досягнення кількох цілей:

1. Дослідити теоретичні основи та історичний розвиток графічного мистецтва в освітньому процесі.
2. Визначити та проаналізувати особливості існуючих методик викладання графічного мистецтва та прийомів роботи з учнями різної вікової групи.

3. Розробити педагогічні стратегії для ефективного впровадження графічного мистецтва в позаурочну діяльність: інтеграція графічного мистецтва та використання сучасних технологій для урізноманітнення методів навчання та підвищення зацікавленості учнів.

3. Оцінити результати та перспективи розвитку впровадження графічного мистецтва, розробити рекомендації щодо вдосконалення методик викладання.

Об'єктом дослідження є процес позаурочної діяльності у освітніх закладах, зокрема гурткові заняття з графічного мистецтва, що спрямовані на розвиток творчих здібностей учнів

Предметом дослідження виступають педагогічні стратегії та методики впровадження графічного мистецтва на гурткових заняттях у закладах освіти, а також вплив на розвиток творчих і художніх здібностей учнів.

Методи дослідження.

Апробація результатів дослідження. Одні з основних тез роботи було апробовано у вигляді статті

Структура дипломної роботи включає: вступ, два розділи, які містять вісім підрозділів, висновки, список використаних джерел з цифра найменувань та цифра додатків. Загальний обсяг дипломної роботи – цифра сторінок. Основний текст викладено на сторінках друкованого тексту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ходж С. Коротка історія мистецтва. Львів: Видавництво Старого Лева, 2022. 224 с.
2. Фаргінг С. Історія мистецтва. Від найдавніших часів до сьогодення. Харків: Vivat, 2023. 576 с.
3. Уманцев Ф. Мистецтво Давньої України: історичний нарис. Київ: Либідь, 2002. 324 с.
4. Крамарчук Х. П., Мотиль Р. Я., Білінська О. Б. Історія мистецтва та архітектури. Львів: Львівська політехніка, 2022. 176 с.
5. Демідко О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури. Київ: Ліра-К, 2021. 182 с.
6. Гуцул І. А., Лашко І. В., Бучачий О. В., Живопис. Техніки малярства: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. 126 с.
7. Гуцул І. А., Лашко І. В., Бучачий О. В., Живопис. Техніки малярства: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. 126 с.
8. Ковальчук А. М. Історичні передумови виникнення мистецького осередку на Поділлі / А. М. Ковальчук // Мистецька спадщина Поділля у контексті полікультурного європейського простору : зб. наук. пр. за результатами міжнар. наук.-практ. семінару. - Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2010. - С. 87-92.
9. Козлова Н. Художник і педагог / Н. Козлова // Прапор Жовтня. - 1987.
10. Комарніцький О. Б. Кам'янець-Подільська міська організація Національної спілки краєзнавців України (2010 – квітень 2011 рр.): здобутки і перспективи / О. Б. Комарніцький. - Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2011. - 52 с.
11. Комарніцький О. Б. Володимир Гагенмейстер: Кам'янець-Подільський період біографії / О. Б. Комарніцький, О. М. За-вальнюк // Мистецька спадщина Поділля у контексті полікультурного європейського простору : зб. наук. пр. за результатами міжнар. наук.-практ. семінару. - Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2010. - С. 93-98.
12. В. М. Гагенмейстера / М. Конишева // Музей і Поділля : тези доповідей наук. конф., присвяч. 100-річчю від дня заснування Кам'янець-Поділ. держ. іст. музею-заповідника. Кам'янець-Подільський, 1990. - С. 86.